

Utjecaj crtanih filmova na djecu i preporuke za roditelje

Većina djece predškolske dobi dio svog slobodnog vremena provodi gledajući crtane filmove. Djeca ih rado gledaju jer im omogućavaju da „zarone“ u svijet mašte. Svijet u kojem automobili i vlakovi pričaju, a igračke su žive i svijet u kojem postoje neobični likovi poput pričajuće spužve ili super brzog puža. Šarenilo i brzi tempo radnje crtiće čini još interesantnijima. Kao rezultat toga, dobivamo sadržaj s kojim se djeca mogu lako povezati i koji, kao takav, ima značajan utjecaj na njihovo ponašanje i razmišljanje, postupke i odluke.

Likovi poput Toma i Jerryja, Zekoslava Mrkve ili Spužve Boba postaju junaci koji preuzimaju odgojnu ulogu. Djeca se poistovjećuju s animiranim junacima i žele činiti isto što i oni, bez obzira koliko to bilo loše. Djeca, naime, ne mogu razlikovati fikciju od stvarnosti. Kada Tom, primjerice, udari Jerryja tavom po glavi, a ovaj se samo strese i nastavi dalje,

djetetu njegova logika nalaže da se ništa loše nije dogodilo jer nitko nije ozlijeđen. Kako djeca uče po modelu, odnosno oponašajući, nasilje u crtanim filmovima predstavlja sve veći problem u kontekstu odgoja djece. Također, dokazano je da gledanje crtanih filmova u kojima dominiraju scene nasilja, jarke boje, brze izmjene ritma radnje i bučna glazbena pozadina, kod neke djece može stvoriti tjelesni i emocionalni nemir, strah ili noćne more (Glasovac, 2010).

Roditelji imaju značajnu ulogu u prevenciji nasilnog ponašanja uzrokovanog gledanjem neprimjerenih medijskih sadržaja:

1. Ograničite vrijeme provedeno pred ekranom. Previše vremena pred ekranima negativno će utjecati na djetetove jezične sposobnosti i razvoj koncentracije, a dijete će biti zakinuto za druženje s vršnjacima i roditeljima (Šego, 2009).
2. Pogledajte medijski sadržaj prije nego što ga ponudite djetetu kako bi se uvjerali da je primjeren.

3. Razgovarajte s djetetom o nasilnim sadržajima ukoliko se pojave. Dajte mu do znanja da se u stvarnom životu problemi ne rješavaju na takav način, pitajte ga na koje bi se načine taj problem mogao riješiti.
4. Usmjerite djetetovu pažnju na sadržaje koji pridonose razvoju kreativnosti, potiču altruizam, empatiju i suradnju.

Preporuke za neke od crtanih filmova koji imaju poželjne odgojne poruke, radnju sporijeg ritma, jednostavne animacije i zvukove:

- ❖ Mali leteći medvjedići
- ❖ Dexterov laboratorij
- ❖ Tomica i prijatelji
- ❖ Profesor Baltazar
- ❖ Dora istražuje
- ❖ Pčelica Maja
- ❖ Prašćić Pepa
- ❖ Einsteinčići
- ❖ Zvonko
- ❖ A je to
- ❖ Miffy
- ❖ Piko

5. Ne držite televizor u dječjoj sobi.
6. Ne nagovarajte dijete na gledanje televizije ako ono za to ne pokazuje interes.
7. Ne gledajte crtane filmove tijekom obroka.
8. Ne kažnjavajte dijete zabranom gledanja crtanih filmova. Zabranom se postiže suprotan učinak: pojačava se želja za gledanjem.

Za kraj...

Crtani filmovi su neizostavan dio odrastanja i jedan od glavnih izvora dječje zabave. Nisu svi crtići loši i mnogi od njih mogu doprinijeti djetetovu razvoju, ali isto tako, nisu svi namijenjeni djeci predškolske dobi. Zato je važno pažljivo birati medijske sadržaje koje djeca gledaju. Više o utjecaju medija na djecu i preporukama za korištenje možete potražiti na:

www.medijskapismenost.hr

Pripremila: Diana Panjković, pedagog